

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 446/2015
09.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Олге Ђуричић, председника већа, Драгана Скока и Бранка Станића, чланова већа, са саветником суда Весном Карановић, као записничарем, одлучујући о захтеву који је поднела И. м. и м. п. "И." АД Б. – П.С., ..., у своје име и као правни следбеник АД „М.“ С., улица ..., чији је пуномоћник адвокат Адвокатске канцеларије С. и партнери, Н.С., Б., улица ..., за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда 22 У 9622/14 од 05.01.2015. године, уз учешће противне странке Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије, Београд, улица Кнегиње Зорке бр.7, у предмету заштите конкуренције, у нејавној седници већа одржаној дана 09.10.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

Образложење

Ставом I диспозитива побијане пресуде одбијена је тужба тужилаца Акционарског друштва И. м. и м. п. "И." из Б. и Акционарског друштва "М." С., поднета против решења Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије број 5/0-02-233/2012-12 од 09.08.2012. године, којим је у ставу I диспозитива утврђено да акционарска друштва "М." из С. и И. м. и м. п. "И." из Б., као један учесник на тржишту, имају доминантан положај на релевантном тржишту откупа сировог (крављег) млека намењеног даљој индустријској преради у млекарама на територији Републике Србије. Ставом II диспозитива истог решења од 09.08.2012. године утврђује се да су акционарска друштва из става I диспозитива решења злоупотребила доминантан положај на релевантном тржишту откупа сировог (крављег) млека намењеног даљој индустријској преради у млекарама на територији Републике Србије, наметањем неправедних услова пословања и применом неједнаких услова пословања на тржишту на начин како је то ближе означено у том ставу диспозитива. Ставом III диспозитива оспореног решења одбијен је предлог акционарских друштава из става I диспозитива решења за извођење доказа вештачењем. Ставом IV диспозитива оспореног решења утврђено је да се ово решење објављује у "Службеном гласнику Републике Србије". Ставом II диспозитива побијане пресуде одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора.

Захтев је, преко пуномоћника, поднела И. м. и м. п. "И." АД Б. – П.С., у своје име и као правни следбеник АД „М.“ С., као друштва које је престало да постоји статусном променом - припајањем И. м. и м. п. "И." АД Б. – П.С., (на основу решења Регистра привредних субјеката Агенције за привредне регистре бр. БД 9880/2015 од 11.02.2015. године), а због повреде права на правично суђење, повреде закона, другог прописа или општег акта и повреде правила поступка, која је могла бити од утицаја на решење ствари. Наводи да је тужбом оспорено решење трећи коначан управни акт туженог органа донет у истој управној ствари у протеклих 8 година од када је закључком од 28.08.2007. године покренут поступак против И. м. и м. п. "И." АД Б. – П.С. и АД "М." С. Указује да је Управни суд у побијаној пресуди навео да је поступио по пресуди Врховног касационог суда Узп 68/2013 од 11.07.2014. године, а сагласно члану 55. став 3. Закона о управним споровима, те предузео све процесне радње и распрвио сва питања на које му је указано и то: позивањем на изјашњење Комисије на наведену пресуду Врховног касационог суда, одржавањем усмене расправе дана 26.12.2014. године, цитирањем Уредбе о критеријумима за утврђивање релевантног тржишта и потврђивањем поступка, начина, методологије и критеријумима, које и сама Комисија изнела у оспореном решењу. Наводи да изјашњење Комисије не садржи било какве додатне нити нове и другачије чињеничне и правне наводе од оних већ исказних у решењу, па то није могло бити корисна процесна радња за Управни суд у поступању по налогу Врховног касационог суда. Указује да је усмена расправа одржана у последњој радној недељи календарске године, и то у петак 26.12.2014. године, па, ни то није могло представљати корисну процесну радњу у поступању Управног суда по налогу Врховног касационог суда. Како тужени орган у оспореном решењу наводи да тест претпостављеног монополисте није једини критеријум који је коришћен ради утврђивања релевантног тржишта, то Управни суд, иако дужан, није утврдио који су то други релевантни критеријуми коришћени. При томе, Комисија изводи и индиректан закључак да утицај на цену односно тражњу и понуду не би био ништа другачији у случају када део тржишта на којем се конзумира откуп од више од 50% не би ни постојао, а није спровела анализу ценовне корелације навика и понашање произвођача два одвојена тржишта. Сматра да тужени орган уопште није спровео основни текст да ли су И. м. и м. п. "И." АД Б. – П.С. и АД "М." С. уопште били у могућности да сниже цену за 5 до 10%, на постојећу цену откупа, коју су утврдили на основу својих пословних планова и могућности, а да истовремено задрже исти обим производње и пласмана на тржишту финалног производа, за чију намену и откупљују сирово млеко, односно није дат одговор на питање да ли су они у могућности да смање цену откупа и да задрже исти профит или увећан профит у односу на посматрану откупну цену. Истиче да је Управни суд стога питање радње злоупотребе доминантног положаја свео на спорно питање утврђивања релевантног тржишта, као да је постојање радње злоупотребе претпостављено у случају потврде постојања доминантног положаја. Мишљења је да су непознати одлучујући разлози који су Управни суд навели на доношење побијане пресуде, а нарочито да ли је учињена радња злоупотребе доминантног положаја или не, јер Суд није отишао даље у образложењу од утврђивања релевантног тржишта и положаја И. м.

и м. п. "И." АД Б. – П.С. и АД "М." С. на тако утврђеном релеватном тржишту. Наводи да је повређено право и на правично суђење у делу права странке на образложену одлуку, а што је гарантовано Уставом Републике Србије и чл. 6. и 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Сматра да је Управни суд није на исти начин ценио аргументе једне и друге стране у управном спору. Указује да Управни суд стога није ни у делу поступио по налогу Врховног касационог суда из пресуде Узп 68/2013 од 11.07.2014. године, као и да није испитао наводе тужилаца и све пропусти учинене од стране туженог органа, већ је само проширио у текст образложења писменим наводима изјашњења туженог органа на наведену пресуду Врховног касационог суда и изјавама странака на усменој расправи, уз цитирање готово целог текста Уредбе о критеријумима за утврђивање релевантног тржишта. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и преиначи побијану пресуду, тако што ће тужбу тужилаца уважити и поништити тужбом оспорено решење, или да захтев уважи и укине побијану пресуду, те предмет врати Управном суду на поновно одлучивање.

Противна странка, Комисија за заштиту конкуренције Републике Србије, је у одговору на захтев предложила да суд захтев одбије, као неоснован.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, Комисија за заштиту конкуренције Републике Србије је наконведеног поступка, ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја покренутог по службеној дужности закључком председника Комисије, број 5/0-02-416/07 од 28.08.2007. године утврдила да тужиоци имају доминантан положај на релеватном тржишту откупа сировог (крављег) млека намењеног даљој индустријској преради у млекарама на територији Републике Србије, као и да су злоупотребили доминантан положај на релевантном тржишту откупа сировог (крављег) млека намењеног даљој индустријској преради у млекарама на територији Републике Србије, на начин ближе описан у ставу II диспозитива тужбом оспореног решења, при чему је тужени имао у виду да су тужиоци у власништву D. F. G. B.V. повезани учесници на тржишту, те да, у смислу члана 5. ст. 2. и 3. Закона о заштити конкуренције ("Службени гласник РС", број 79/05) наступају као један учесник на тржишту. Како је на недостатак утврђивања релевантног тржишта применом теста претпостављеног монополског повећања цена указао Врховни касациони суд у пресуди Узп 68/2013 од 11.07.2014. године, Управни суд је имао у виду наводе туженог органа из изјашњења на наведену пресуду Врховног касационог суда, према којима се задатак теста претпостављеног монополског повећања цена састоји у томе да се испита да ли су, у случају претпостављеног смањења откупне цене за 5 до 10%, у року од једне године, произвођачи сировог

млека могли да пронађу алтернативни канал продаје свог производа, односно да ли би у року од једне године могли да се преорјентишу на производњу других производа, које би понудили или потенцијалним купцима (супституција на страни понуде), због чега задатак теста није био да испита осетљивост купаца на промену продајне цене производа од стране претпостављеног монополисте (супституција на страни тражње), већ да испита осетљивост примарних произвођача – фармера на промену откупне цене сировог млека од стране претпостављеног монополисте, па је стога утврђивање релевантног тржишта у конкретној ствари применом овог критеријума из члана 2. Уредбе о критеријумима за утврђивање релевантног тржишта ("Службени гласник РС", број 94/05) и нужно морало бити модификовано. Стога, Управни суд налази да се, из тужбом оспореног решења и поднеска којим се тужени орган изјаснио о наведеној пресуди Врховног касационог суда, може закључити да је тужени орган, с обзиром на робу за коју нема супституције, провео тест претпостављеног монополског повећања цена, извршио потребне процене прописане одредбама чл. 3. и 5. наведене Уредбе, као и применио друге прописане критеријуме. Након што је расправио спорно правно питање, на које је указано у наведеној пресуди Врховног касационог суда, Управни суд је, оцењујући законитост акта туженог органа нашао да је тужени орган, у складу са Законом о заштити конкуренције и Уредбом о критеријумима за утврђивање релевантног тржишта, несумњиво утврдио све одлучне чињенице за доношење решења у овој управно-правној ствари, те донео у свему закониту одлуку.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је донета без повреда правила поступка и уз правилну примену материјалног права. Побијаном пресудом су оцењена сва питања и околности, који су могли бити од утицаја на законитост оспорене одлуке и за ту оцену су дати довољни и јасни разлози које у свему прихвата и овај суд.

Цењени су сви наводи захтева који су истицани у тужби, те на одржаној усменој јавној расправи и које је Управни суд правилно и потпуно оценио, а коју оцену прихвата и овај суд. Врховни касациони суд је ценио наводе захтева којима се указује да је побијаном пресудом Управни суд повредио право подносиоца на тај начин што се на исти начин не цене наводи тужилаца и туженог органа, као и право на правично суђење, па налази да су ови наводи неосновани. Наведено јер се из побијане пресуде и достављених списа види да је Управни суд за одлуку из диспозитива, дао јасне чињеничне и правне аргументе и оценио све наводе тужилаца из тужбе, као и наводе истакнуте на одржаној усменој јавној расправи дана 26.12.2014. године, а који се односе на правилност спроведеног управног поступка, утврђивање одлучних чињеница за решење ове управне ствари и правилну примену материјалног права. По схватању Врховног касационог суда, како према члану 41. став 1. Закона о управним споровима законитост оспореног управног акта суд испитује у границама захтева из тужбе, али при том није везан разлозима тужбе, обавеза Управног суда да образложи своју одлуку не подразумева обавезу да детаљно одговори на све наводе тужиоца, већ да исте оцени и при томе изнесе јасан став и аргументе за оне наводе за које

налази да су правно релевантни за оцену законитости оспореног акта. Са изнетих разлога Врховни касациони суд налази да није повређено право подносиоца захтева на правично суђење, те да су на исти начин цењени наводи тужилаца као и туженог органа.

Овај суд, такође, налази да су наводи да усмена јавна расправа одржана 26.12.2014. године није могла бити корисна процесна радња у поступању Управног суда, неосновани и неутемељени на доказима. Ово јер чињеница да је усмена јавна расправа одржана у последњој недељи календарске године и у петак, није никакав доказ да предметна усмена расправа није могла бити корисна процесна радња у поступању Управног суда.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 09.10.2015. године, Узп 446/2015

Записничар,
Весна Карановић, с.р.

Председник већа – судија,
Олга Ђуричић, с.р.